

OOSTPOST

SOERABAYASCHIE COURANT

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaya Ƴ jaar Ƴ24.- Ƴ half Ƴ12.- Ƴ maand Ƴ2.-
 „ Java „ „ „ 80.- „ „ 15.-
 „ Buitenh. „ „ 86.- „ „ 18.-
 „ Europa „ „ 50.-
 De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 23 JANUARIJ 1861.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is Ƴ1.- voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
 Advertentiën met groote letter betalen dubbeld, iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
 Voor doorlopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

VERKOOP

VAN EENE

PARTICULIERE TABAKSONDERNEMING

IN

PROBOLINGGO.

(Vervolg en slot.)

Wat de waarde eener onderneming, vooral in vroegeren tijd, zeer verhoogde is het monopolie. Dewijl echter in den regel het afzonderlijk belang van enkelen daardoor wordt bevorderd ten koste van het algemeen belang, zoo heeft de kracht der publieke opinie, die, omdat zij het belang der meerderheid voorstaat, op den duur sterker moet zijn dan de geliefkoosde meening eener baatzuchtige minderheid, ook het monopoliestelsel in beginsel omvergeworpen. De onderneming van Tempeh bestaat bij gemis van contracten geheel zonder monopolie, dat de bevolking zou verplichten alleen voor haar en anderen beletten nevens haar te werken.

Zij is blootgesteld aan de concurrentie, en toch schat een bevoegd persoon hare oogenblikkelijke en blijvende waarde zóó hoog en duurzaam, dat hij haar voor eene aanzienlijke som koopt, en als het ware zijne eigene toekomst verzekerd acht door de waarborgen voor hare toekomst. Voorwaar! een bewijs te meer, dat de in Europa heerschende beginselen van staathuishoudkunde, steunende op de behoefte van het werkende deel der maatschappij, die den vrijen arbeid, en op de behoefte van het consumerende gedeelte, die de concurrentie voor den bloei der industriële ondernemingen onschadelijk maakt, ook in Indie meer en meer toepasselijk worden geacht.

Het was grootendeels de vrees, dat deze beginselen in Indie niet of niet krachtig zouden werken, welke de reeds meermalen aangehaalde bepalingen omtrent de vrijwillige overeenkomsten (staatsblad 1838 No. 50) in het aanzien riep. De contracten toch werken op de oogenblikkelijke behoefte en met het lokmiddel der voorschotten tot het sluiten van verbindtenissen voor arbeid of levering, en gaan dus uit van de meening dat de behoefte niet dringend en bestendig genoeg bestaat en werkt, om bij geregelde kleine betalingen behoorlijk te voorzien in de werkzaamheden of producten, welke de onderneming behoeft. Door de aangenomen voorwaarden echter verbindt zich de inlander voor zekeren tijd tot bebouwing van den grond of levering van producten, materialen of handenarbeid ten dienste van ééner ondernemer en heeft deze derhalve, zoo lang de termijn strekt, een regt op het genot daarvan met uitsluiting van anderen. Zóó veronderstellen geregistreerde overeenkomsten altijd een monopolie.

Hebben wij ons oordeel reeds uitgesproken over de bescheiden, door den minister van koloniën aangaande de zaak van Cheribon, uit het aangegeven verband tusschen contracten en monopolie ontvangt een ander stuk, door den minister bij dezelfde gelegenheid der volksvertegenwoordiging aangeboden, alsmede het ontstaan der misbruiken op sommige tabaksondernemingen in Rembang, naar ons inzien, eene eigenaardige verklaring. Wij bedoelen het besluit van den G. G. genomen op een request, gedagteekend 18 April 1859 van C. Douwes, weduwe C. A. Thepass, houdende klagen tegen den resident van Rembang, op grond, dat deze haar zou hebben aangeschreven, dat de aan wijlen haren echtgenoot verleende licentie tot het aangaan van vrijwillige overeenkomsten met de bevolking voor het planten van tabak zoude worden ingetrokken, in het geval dat de door haar aan de betrokkene bevolking alsnog verschuldigde som vóór Ult. April 1859 niet zou zijn gerestitueerd."

Uit de bescheiden, te dezer zake overgelegd, blijkt der regering, dat in de residentie Rembang door de gewezen residenten... buiten voorkennis der regering aan particulieren licentien zijn uitgegeven, welke een uitsluitend regt bevatten om de bevolking een zeker aantal dessa's ten behoeve van den

licentienhouder tabak te doen planten," [derhalve bestond hier monopolie] over welke uitgifte die ambtenaren bij het daarop genomen besluit ter verantwoording zijn geroepen, als eene *handelings, die op zich zelve onwettig is, en tot allerlei door hen ingevoerde of gedulde verkeerdheden en misbruiken heeft aanleiding gegeven.*" Ofschoon de minister van koloniën het ondoelmatig acht, te dezer zake in meerdere bijzonderheden te treden zoo lang niet de beslissing bekend is, door den G. G. genomen op de door die ambtenaren in te dienen verantwoording, en wij ons tot na de bekendmaking dier beslissing van een gebijzonderd oordeel behooren te onthouden over den aard der bedoelde licentien en de daardoor ontstane misbruiken, zoo wagen wij toch de vraag te opperen, of niet de wettige overeenkomsten met de bevolking tot die onwettige licentien zullen hebben geleid. De geregistreerde contracten toch, kunnen, over vele personen uitgestrekt en voor vijf jaren vastgesteld, even goed als de licentien een uitsluitend regt bevatten, om de bevolking van een zeker aantal dessa's ten behoeve van den ondernemer tabak te doen aanplanten, en hebben dus kracht van licentien. Hoe ligt gebeurde het nu dat in een tijd toen de eerst in 1858 uitgevaardigde voorwaarden betrekkelijk het regt van opstal voor inrigtingen van nijverheid nog niet bestonden, en slechts de bepalingen van staatsblad 1838 No. 50 van kracht waren, welke met geen enkel woord gewagen van eene verplichting om vergunning van het gouvernement aan het sluiten der overeenkomsten te doen voorafgaan, hoe ligt kon het toen gebeuren, dat de resident den ondernemer, die plan had tot het aangaan van vrijwillige contracten, nu ook het regt tot het sluiten daarvan bij licentie verleende dat deze toch reeds stilzwijgend als elk ander bezat. Dat daarbij misbruiken hebben plaats gehad, zoodat de bevolking slechts in zulke overeenkomsten trad op hooger last, of in haar loon is gekort, ligt, wij toonden het reeds aan, veeleer in de aangehaalde bepalingen, dan in andere oorzaken; en, is het natuurlijk dat bij toepassing daarvan de inlander particuliere werkzaamheden met Gouvernementsarbeid verwarde, even begrijpelijk wordt het daaruit, dat enkele ambtenaren er toe vervielen hunne magt ten opzichte der eerste aan te wenden als ten aanzien des laatsten. Wij kunnen den wensch niet onderdrukken, dat de openbaarmaking der eindbeslissing van den G. G. aan het licht moge brengen welk onderscheider in Rembang bestond tusschen de contracten, die buiten voorkennis van het Gouvernement door het hoofd des plaatselijken bestuurs mogen geregistreerd worden, en de licentien, door hetzelfde gegeven, die zonder de goedkeuring des Gouvernements als onwettig zijn beschouwd. (*)

Dezelfde zucht om door het verleen van zeker uitsluitend regt aan sommige ondernemers de gevreesde gevaren der concurrentie voor de jeugdige industrie af te weren, welke, naar het besproken staatstuk te oordeelen, het plaatselijk bestuur van Rembang tot het afgeven der licentien schijnt te hebben geleid, deed ook den resident van Probolinggo gedurende eenigen tijd een huishoudelijken maatregel nemen, die, schoon tot geen misbruiken leidende, echter evenzeer buiten de wet was als genoemde vergunningen.

In Probolinggo bestond namelijk tot vóór korten tijd de gewoonte, dat de loodsers van verschillende ondernemers, met regt van opstal ontstaan, op minstens 3 palen afstands van elkander moesten verwijderd zijn. Daar nu de pas geoogste tabak niet zonder nadeel verre vervoerd kan worden, had de ligging der schuren op eenigen afstand van elkander ten gevolge, dat de bevolking eener streek verplicht was ter voorkoming van schade het artikel naar de naast bij gelegen loods en dus altijd aan den zelfden ondernemer te brengen, die daardoor feitelijk een monopolie bezat.

(*) Bij het afdrucken dezes komt ons een belangrijken brief, uit Soerabaya aan de N. Rott. courant gerigt, en in haar laatste aflevering mailnummer geplaatst, onder de oogen, waarvan wij, als over deze zaak handelende, de vergelijking met onze beschouwing aanprijzen.

Deze maatregel, zij ze ook niet wettig, sproot echter blijkbaar voort uit de lofwaardige zucht des residents om de vrije industrie tegen vermeende gevaren te beschermen. Later echter, beducht geworden dat het beginsel der vrijheid dan wel de wil der regering daarmede in strijd mogt zijn, verzocht de resident het oordeel des gouvernements omtrent die bepaling, en ontving daarop de aanschrijving, dat zij behoorde te worden opgeheven.

Wij voor ons juichen van harte dit besluit toe, en moeten, ook tegenover sommige ondernemers, die in het oogenblikkelijk belang hunner onderneming wel gewenscht hadden dat de maatregel des residents van Probolinggo ware van kracht gebleven, onze stellige overtuiging uitspreken dat de volle toepassing der vrije mededinging de ware rigting is die ook op Java de industrie moet nemen.

Wij achten haar heilzaam in het algemeen belang, dat door het monopolie belemmerd wordt in de vrije aanwending der kapitalen, en bijzonder in het belang der inlandsche bevolking, niet alleen omdat de opdrijving der prijzen, het gevolg der concurrentie, haren rijkdom vermeerderd, maar ook omdat deze laatste haar voor onderdrukking zal beveiligen.

Hebben de geregistreerde contracten geleid tot zeker monopolie en het daardoor mogelijk gemaakt, dat de bevolking hier en daar door de particuliere industrie in hare regten werd verkort, het kan niet anders, of in elke streek, waar mededinging van meerdere ondernemers bestaat, zal niet slechts allengs door de tegenwoordigheid van Europeanen het knevelen der hoofden verminderen, maar moet de ééne ondernemer den anderen uit heilzamen naijver bewaken, en daarom elke zamenwerking van den particulier met europesche of inlandsche staatsdienaren, ten koste der bevolking, zeer bezwaarlijk vallen.

Wij weten wat sommige ondernemers tegen deze beschouwingen overstellen: „door de concurrentie zal de ééne onderneming de andere trachten te belemmeren door de bevolking met groote voorschotten voor de levering van het product aan zich te verbinden, daardoor zal zij worden gedemoraliseerd en de vrije arbeid geschandvlekt. Tevens zullen vele concurrenten door het opjagen der prijzen voor producten en materialen, en risico van verlies door voorschotten in hunne ondernemingen schipbreuk leiden, of ten minste die billijke en ruime winsten derven, welke alleen de particuliere industrie in Indie kunnen aanmoedigen, en allengs Europesche kapitalen in menigte herwaarts lokken."

Onzes inziens wordt deze zienswijze grootendeels ingegeven door overdreven naijver, die alleen zich zelven groote voordeelen wil verzekeren en daarom anderen uitsluiten. Ongetwijfeld zullen de winsten veelal minder zijn als de concurrentie overvloedig wordt. Ongetwijfeld zal ook hier als overal op gebied der nijverheid de mededinging slagtoffers kosten, doch dit heeft slechts op enkele tijden plaats, tot na de overdrijving het getal der concurrenten van zelf weder in evenwigt komt met de opbrengst en de behoefte. Trouwens de vrije mededinging moet als alle maatschappelijke handelingen de afwisselingen van vóór en tegenspoed, de eb en vloed van de kans der fortuin volgen doch haar normale toestand zal ook hier worden: het afwerpen van billijke winsten aan den wakkeren en bekwapen ondernemer en van groote voordeelen aan de maatschappij.

Wij vreezen niet, dat de concurrentie het stelsel der voorschotten bevordert, en daardoor de bevolking demoraliseren zal. De eenige en nog zeer onvoldoende waarborg toch dat de voorschotten ook door behoorlijke levering gevolgd worden, ligt in het registreren der contracten. (*) Nu is het bekend welke

(*) Wij vernemen, dat ook de resident van Probolinggo gerne onderhandels, d. i. niet geregistreerde overeenkomsten, meer toelaat, hoe algemeen die ook daar en elders in zwang zijn. Dat verbod, hetwelk thans, naar het schijnt, meer en meer regel wordt en denkelijk in den smaak van het gouvernement valt, komt overeen met den letter van staat blad 1838 No. 50 art. 1. Wij gelooven echter niet dat het in den geest daarvan ligt, en hopen later de zaak der vrijwillige overeenkomsten en ook deze quaestie op nieuw ter sprake te brengen.

bezwaren aan het registreren in den weg staan. De inlanders, die zich bereid verklaren vrijwillige overeenkomsten met een ondernemer aan te gaan, worden in den regel, en vaak herhaaldelijk, geroepen voor het distrikts-hoofd den controleur den resident. Daartoe moeten zij veelal verre togten afleggen. Ingeval één dier ambtenaren tegen den vrijen arbeid of bepaaldelijk tegen den industrieel gestemd is, wat niet zelden plaats vindt, merkt de kleine man dit doorgaans vrij spoedig op, en trekt zijne beloften in. Zóó belemmert de aard der zaak zelve de uitbreiding van het stelsel der contracten en voorschotten en zal de industrie alreeds meer de voorkeur geven aan betaling op levering, waarbij het stelsel der contracten en voorschotten, der bescherming des bestuurs en des monopolies wegvalt en de particuliere nijverheid in Indie in volle waarheid wordt wat zij nu reeds op de onderneming van Tempeh is: *vrije arbeid, van allen uitwendigen dwang bevrijd, alleen gewaarborgd door den morelen drang der behoefte.*

Aan het einde onzer beschouwingen gekomen, moeten mij ééne gevolgtrekking voorkomen die daaruit zou kunnen worden gemaakt. Zij is deze: dat wij nu reeds den tijd zouden gekomen achten, waarop bij elke onderneming in Indie de verplichte gouvernementarbeid of ook de particuliere overeenkomsten en voorschotten zouden kunnen gemist worden. Het ligt niet op onzen weg daarover thans uit te weiden. Wij uiten alleen als ons gevoelen, hetwelk wij trouwens met alle bekende voorstanders van den vrijen arbeid deelen, dat de beperkte behoefte van den tegenwoordigen inlander, het gebrek aan een gevestigden handwerksstand, de omvang der werkzaamheden voor suikerfabrieken, en andere redenen meer, thans in sommige gevallen nog de aanwending dier uitwendige dwangmiddelen noodig maken.

De uitbreiding der industrie zal van zelf de behoefte aan dien dwang verminderen en geheel doen verdwijnen.

En als het raadsel nog niet is opgelost wat, bij de vestiging der vrijheid, nijverheid, welvaart en beschaving onder inlandische volken, alleen door den vrijen arbeid mogelijk, worden zal van het batig saldo en Nederlands betrekking tot Nederlandsch Indie, mogt toch nimmer worden vergeten, dat ditzelfde raadsel nog veel duisterder wordt bij belemmering der beschaving van deze gewesten, maar in het eerste geval de oplossing zal zijn ten zegen van Indie en ter eere van Nederland, en in het laatste ten verderve van de bevolking, onder de bescherming des gouvernementes geplaatst, en ter eeuwige schandvlek, der regering.

G.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

Op Vrijdag den 25 dezer,

zal ten bureele, van den Resident van Soerabaja eene uitbesteding worden gehouden voor den overvoer van zout gedurende 1861, van het hoofddepot pakhuis te *Grissee* naar het verkooppakhuis te *Bangkallang*.

De voorwaarden liggen -met uitzondering van zon- en feestdagen- ter inzage voor belanghebbenden, ten residentie kantore te *Soerabaja* en *Pamakassan*.

Soerabaya, Namens den Resident,
10 Januarij 1861. De Sekretaris,
(66) Ch. TROMP.

BEKENDMAKING.

Met wijziging der advertentie dd. 10 dezer wordt bekend gemaakt, dat op Vrijdag den 25 dezer des voormiddags ten 10 ure ten bureele van den Resident van *Soerabaja* in het openbaar zal worden uitbesteed het transport van zout van het Hoofddepôt-pakhuis te *Grissee* naar het zoutverkooppakhuis te *Bangkallang* (*Madura*) en wel tweeledig, namelijk over het jaar 1861 en over de jaren 1861, 1862 en 1863.

Soerabaya, Namens den Resident,
13 Januarij 1861. De Sekretaris,
(149) Ch. TROMP.

(Voor het land.) Op Dingsdag den 12 Februarij eerstkomende des morgens ten 9 ure, zal door den ondergeteekende ten zijnen bureele, gelegen aan de *Krambangan*, publiek worden

UITBESTEED

de levering van *KALK* bij de geniewerken te *Soerabaya Simpan* en *fort Erfprins* in 1861 benoodigd.

De voorwaarden liggen ter lezing van belanghebbenden op genoemd bureau, alwaar tevens nadere inlichtingen kunnen worden bekomen.

Soerabaya, den 22 Januarij 1861.
(144) De Luitenant Kolonel
Onderdirecteur der genie,
J. C. R. STEINMETZ.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Donderdag den 24sten Januarij 1861.
Bij A. H. Deeleman, in de stad van diverse goederen.
Op Vrijdag den 25sten Januarij 1861.
Bij D. D. van Boeckholtz, in de chin. kamp van diverse goederen. (95)
Op Maandag den 28sten Januarij 1861.
Bij den heer W. Roesler te Tomengalan van meubelaire goederen.
Op Dingsdag den 29sten Januarij 1861.
Bij den heer C. Kocken in de stad van diverse goederen en van een huis en erf behoorende tot den boedel van wijlen den heer J. Ten Siethoff, en
Bij den heer D. Busken Huet in de stad van meubelaire goederen enz.
Op Woensdag den 30sten Januarij 1861.
Bij Mevrouw de wed. Steup te Baliwerti van meubelaire goederen.
Op Donderdag den 31sten Januarij 1861.
In het pakhuis van *Tan Bindjang* te kampong Baroe van scheepsinventaris van *Sech Oemar Bagceber*.
Op Vrijdag den 1sten Februarij 1861.
Bij den heer D. D. van Boeckholtz in de chineesche kamp van een factuur engelsche goederen van de firma *Fraser Eaton & Co.*

VENDUTIE

op Donderdag 24sten Januarij

BIJ

A. H. DEELEMEN,

van diverse

COMMISSIE GOEDEREN.

(97)

Op VENDUTIE

van Donderdag 24 Januarij

BIJ

A. H. DEELEMEN,

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

75 picols afgesloopt zwaar ROOD BLADKOPER, nog zeer geschikt om een klein schip te bekleden afkomstig van het Ned. schip *Watergeus*, kapt. H. R. GIEZEN. (131)

Op VENDUTIE

Van Maandag 24 Januarij

BIJ

H. A. DEELEMEN.

zal nog worden verkocht voor rekening van belanghebbenden:

DE & Z \$ 45

Een baal 50 ps. 27 dm. 30 yds. RUWE DRILLS.

Beschadigd aangebragt per Ned. schip *Cornelia Henriette*, kapt. DE VEER. (130)

BEKENDMAKING.

Op Vrijdag den 25sten Januarij aanstaande.

ZAL DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

verkocht worden.

25 groote fraaije Sidney PAARDEN

pas aangebragt per de Engelsche bark

LORENZO SABINE

kapitein TH. DEVINE.

in 25 dagen van Australie.

De PAARDEN zien er goed uit, zijn circa 8 voet hoog en meest allen nog jong.

Daaronder zijn 13 Merries, waarvan 3 bezet.

Verscheidene mooie Spannen zijn onder dezelve.

De verkoop zal plaats hebben in de pakhuizen van *TAN BIENDJANG* te kampong *Baroe*, over het Waterhuis, des morgens om half negen ure.

De Agenten,

P. KERVEL & CO.

(141)

OP VENDUTIE

VAN

Donderdag 24 Januarij

BIJ

A. H. DEELEMEN,

Zal worden verkocht:

Ongeveer 80 vaten Engelsch Bier. (134)

OP VENDUTIE

van Donderdag 24 Januarij,

BIJ

A. H. DEELEMEN,

sullen worden verkocht:

125 Vaatjes Echte Cachet Boter. (111)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 25sten Januarij a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

alwaar voor rekening van belanghebbenden de ondervolgende goederen zullen worden verkocht, als:

HPG. No. 2814/23.- 10 kisten à 50 ps. 6/4. CALICOTS. VEC.

—, — no. 2810/13.- 4 dito à 50 ps. 5/4.

—, — no. 2802/3 4 dito à 50 ps. 6/4.

2805 & 2807-

—, — no. 2784- één kist à 50 ps. 5/4 } MADAPOLAM.

—, — no. 2791- één " à 50 ps. 4 1/4 } POLLAM

GB. no. 462 één kist à 94 ps. JACONNETS.

A

—, — no. 410 } 2 do. te zamen 203. ps. 6/4 Eng.

—, — no. 418 } MADAPOLAM.

GB no. 33- één do. inh. 100 ps. 9/8 Eng. MADAPOLAM.

A

allen meer of minder door zeewater beschadigd aangebragt per het Nederlandsche schip *Cornelia* en *Henriette*

kapt. K. C. de Veer.

BTR&Z. no. 816

818 } 3 balen à 150 ps. 8/4 MOLTON

820 } DEKENS.

—, — no. 822.824 } 4 Do. à 100 ps. 10/4 MOLTON

825.830 } DEKENS.

—, — no. 837. een kist met 50 ps. 4/4 MADAPOLAM.

—, — no. 881. een do. 50 ps. 5/4 CALICOTS.

—, — no. 879. een do. 50 ps. 5/4 Do.

GB. no. 969/70 } 3 kisten à 50 ps. 6/4 CALICOTS.

961 } MADAPOLAM.

GB. no. 1554.- één do. à 50 ps. 5/4 MADAPOLAM.

V

Allen min of meer beschadigd aangebragt per *Herman*, kapt. G. G. Luttenberg.

VERDERS:

△ no. 8. — Een baal à 100 ps. 10/4 MOLTON

DEKENS.

JK no. 961/64.- 4 balen à 20 ps. 4/4 ruwe DRILLS.

—, — no. 1161. — 1 kist à 50 ps. 5/4 MADAPOLLAMS.

—, — no. 1172/73. } 4 kist. à 50 ps. 5/4 CALICOTS.

1180.1184. }

SC. no. 77- een kist à 50 ps. 6/4 MADAPOLAM.

PH.

min of meer beschadigd aangebragt per *Kaap Hoorn*, kapt. L. J. Dik. (98)

OP DE VENDUTIE

van den 25sten Januarij a. s.

zal nog voor rekening van belanghebbenden, worden verkocht:

TC. no. 7675/77
7679/80. — 5 vaten MEEL.

min of meer beschadigd aangebragt per het Nederland-sche schip *Herman*, kapitein G. G. LUTTENBERG.

verders:

voor gewone rekening: 34 KARBOUW- en 43 KOE-HUIDEN, GENEVER, BIER, IJZEREN PANNEN met DEKSELS, HANGLAMPEN, 18 groote krandsjans BRUINE SUIKER, enz.

(124) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

Op de VENDUTIE van 25 Januarij a. s.

zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht: 21 kisten $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$ en $\frac{1}{4}$ MADAPOLLAM.

en

1 kist $\frac{1}{4}$ IDEM.

min of meer beschadigd aangebragt per het Nederland-sche schip *Elisabeth*, kapitein A. M. HARMS.

(154) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

Den 26sten Januarij e. k.

des morgens ten 10 ure,

ZAL

OP VENDUTIE

VAN

CHS. ROCKEN.

worden verkocht:

Het HUIS van wijlen den Heer J. TEN SIETHOFF. Dit perceel is bij de verponding aangeslagen op f 31,000.

SOERABAYA, H. L. RADEMAKER.
11 Januarij 1861. Mr. T. A. KLINKHAMER.
(69) Mr. W. 's JACOB qq.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Zaterdag den 26sten Januarij 1861,

door

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

op de suikerfabriek *Krian*, van eenen wel onderhouden INBOEDEL, toebehoorende aan den administrateur aldaar

C. C. VAN HALL,

bestaande uit:

Groote en kleine ledikanten, linnen- en eteng-kasten, boekenkasten, buffetten, consoles, étagères, etenstafels, ronde tafels, knapen, speel-tafels, spiegels en schilderijen, hang en tafellampen, stolpen, banken en stoelen van allerlei vorm, waschtafels, een régulateur, pendules, vazen, kapstokken, eene goede piano, enz. enz.

verders:

Fraaije Porcelainen eet- en thee-serviezen, cristall-glas- en pleetwerk,

benevens:

Martavanen, keukengereedschap, dranken, provisien, bloemen in potten, en één zeer aangenaam stortbad, met perspomp en toebehoren geheel compleet.

Eindeflijk:

Een Engelsche mylord.

Een Europeesche tentwagen.

Een Span van vier geelc wagenpaarden.

Een Span do. bruine do.

Een Span schimmels.

Een Bruine ruin.

Allen van Overwalsch ras, vier voet hoog en daarboven.

Een goed gedresseerd Bruin Sandelhout rijpaard, met 4 witte pooten, hoog 4 voet 4 duimen.

Een donkerbruin Sandelhout rijpaard.

Een Hollandsche stier.

Vijf melkkoeijen van Hollandsch en Sydney ras, pas gekalfd, met hunne kalveren.

Een bezette vaars, twee hokkelingen en één jonge stier, allen van dezelfde Rassen, als ook,

Eene goed melkgevende koe- en kalf van Java Ras.

NB. Al het gekochte kan dadelijk, of, in de vier opvolgende dagen worden afgehaald, tegen afgifte van een bewijs van den kooper, gedurende welken tijd zooveel mogelijk voor de goederen zorg zal worden gedragen.

Zegt het voort.

(47)

Op de VENDUTIE

van den 26sten Januarij a. s.

zal te *Krian*, nog worden verkocht:

Circa 1100 picols onverwerkbare Stroopsuiker.
(123) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

VENDUTIE

De geannonceerde VERKOOP van de SCHEEPS-INVENTARIS van de

SODOLHAIR,

breeder omschreven in den Oostpost No. 8 en 9, zal alsnu plaats hebben, op Donderdag den 31sten Januarij a. s. in de pakhuizen van TAN BIENDJANG schuins over het waterhuis, te kampong Baroe.

(156) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

Op Vrijdag 1sten Februarij 1861

des voormiddags ten 9 ure,

zal te Pasoeroean,

VOOR DE

GOUVERNEMENTS PAKHUIZEN ALDAAR,

publiek verkocht worden, door tusschenkomst van het vendudepartement en voor rekening van wien zulks zal blijken aan te gaan, eene hoeveelheid van

1399 KRANDJANGS SUIKER, min of meer door water beschadigd. (142)

VENDUTIE

De geannonceerde VERKOOP van het FACTUUR ENGELSCHER goederen, breeder omschreven in de Soerabaja Courante van 10 en 11 dezer, zal alsnu plaats hebben,

op Vrijdag den 1sten Februarij a. s. in het vendulocaal van
(155) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

De geannonceerde

HOUTVENDUTIE

te Sidho-Ardjo.

nabij de sluis van Melirip

ZAL ALSNU

PLAATS HEBBEN

op ZATURDAG den 2den FEBRUARIJ.
(122) **B. J. VANECK & CO. qq.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP PADANG.

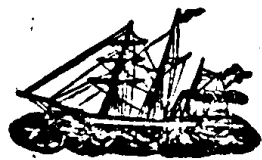
Kapitein GUYOT.

Vertrekt naar Banjarmassing via Bawean, op Zondag 27 Januarij.

(135) Adres bij, **W. Cores de Vries.**

HET STOOMSCHIP MENADO,

kapitein Couteron,

vertrekt naar Batavia via Samarang op Zondag den 27sten Januarij.

(143) Adres bij, **W. CORES DE VRIES.**

De VERTREKDAGEN DER STOOMBOOT OENARANG.

zijn bepaald als volgt.

Van Batavia naar Samarang 16 en 30 Januarij.
Van Samarang naar Soerabaja 19 Januarij.
Van Soerabaja naar Samarang 23 Januarij.
Van Samarang naar Batavia 25 Januarij.
Nadere informatie bij

(88) De agenten, **ADAM & CO.**

HET VERTREK DER STOOMBOOT

KRATON,

Gevagv. NIJVENHEIM,

is nu bepaald op alle Vrijdagen naar Bezoekie via Pasoeroean en Proholingo.

Adres bij

(139) **Mc MILLAN MARTEN & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR ROTTERDAM.

Wordt aangeboden per het klipperfregat schip

RIDDERKERK,

Kapt. K. TURLING, en het barkschip

VIER GEBROEDERS,

Kapt. C. J. BUNK.

Deze bodems hebben luchtige en comfortable inrigtingen voor passagiers en voeren geexamineerde Doctors. Het vertrek van hier is bepaald tegen einde der volgende maand.

Nadere informatie te bekomen bij de gezagvoerders in het MARINE HOTEL en bij

De Agenten,

(136) **B. KOPERSMIT & CO**

LOGE DE VRIENDSCHAP.

RECEPTIE IN DEN EERSTEN GRAAD.

Op Zaterdag den 26sten Januarij 1861, des avonds ten $\frac{1}{2}$ acht ure.

De fd. Secretaris

(152) **F. C. WILLEMSZ.**

Debiteuren en crediteuren van wijlen LIM KING SIOK, worden mits deze opgeroepen, om binnen den tijd van 14 dagen, te rekenen van heden, opgave te doen van hun debet of credit aan

den mede-executeur testamentair,

(125) **LIM SIM.**

Iemand genegen zijnde een voldoende kapitaal aan te brengen ter oprigting eener suiker-onderneming, wordt op een daartoe bijzonder geschikt land in de vorstenlanden, eene uitmuntende gelegenheid aangeboden, om een aandeel in hetzelfde te bekomen.— Hierop reflecterenden gelieven zich, met opgave van het aan te brengen kapitaal, onder franco brieven te adresseren aan A. B. Post-kantoor te Djodjocarta. (153)

De ondergeteekenden als daartoe gemachtigd door de Likwidateuren van de firma 's DE WEERDT RIJL & Co., te Batavia en RIJL CRAMER & Co., alhier, noodigen bij deze alle crediteuren van laatstgenoemde firma uit, tot het bijwonen eener algemeene vergadering op Woensdag den 23sten dezer, ten één ure in het lokaal der Handelsvereniging alhier, ten einde rekening en verantwoording te hooren afleggen en zoodanige voorstellen te bespreken als dan gedaan zullen worden.

De rekening ligt inmiddels bij hen ter inzage.

(146) **SCHIMMELPENNING & CO. qq.**

ALGEMEENE

VERGADERING

DER

Maatschappij tot Nut van 't algemeen in het VOORPORTAAL van het comédie gebouw, op Dingsdag den 29sten Januarij 1861.

Heeren leden worden uitgenoodigd, hunne dames mede te brengen.

WERKZAAMHEDEN:

Verslag der spaarbank.

Benoeming eener commissie ter verifiëring van de verantwoording.

Voorlezing door den Heer.....

Soerabaja, De Secretaris, den 21 Januarij 1861. (132) **RETEL.**

PRAAUWENVEER

te Soerabaja.

De directie heeft de eer ter kennis van heeren deelhebbers te brengen, dat het dividend, bepaald in de algemeene vergadering van den 19den dezer, dagelijke ontvangbaar is, ten kantore van de firma HILL BROEKMAN & Co., tegen kwitantie met vermelding van de nummers der aandelen.

Soerabaja, De Directie voornoemd, 21 Januarij 1861. (137) **B. J. VAN ECK. P. BROEKMAN Lzn. T. VON LAER.**

PRAAUWENVEER

SOERABAYA.

Tot *Vrijdag den 15den Februarij a. s.* des middags ten 12 ure, kunnen ten kantore van den Notaris Mr. T. A. KLINKHAMER, inschrijvingsbiljetten worden ingediend, voor den

AANBOUW van 300 KOYANGS PRAAUWRUIMTE.

Plan en voorwaarden liggen ter inzage, ten kantore van het prauwvenveer.

SOERABAYA, De directie voornoemd.
21 Januarij 1861. B. J. VAN ECK.
P. BROEKMAN Lzn.
T. VON LAER.

(138)

Eene prachtige

CLARENCE KOETS

voor vier personen, met daarbij behorende tuigen voor 2 en 4 paarden, uit de fabriek van S. LEHMANN te Rotterdam

en eene ruime keus van zeer net en solide bewerkte rijtuigen als:

MILORDS,

VIS-à-VIS,

HANDCHAISES,

AMERICAINES,

PALANQUINS en

BENDIES

uit de fabriek van OUDART FRÈRES te Batavia.

bij

(140)

E. TEN BRINCK & CO.

EENIGE PAS AANGEBRAGTE WAGENS.

uit de bekende fabriek van ZAKARA & AUDI-DINEAU: als.

Eene VIS-A-VIS.

Een TENTWAGEN.

en Een MYLORD.

(126)

Bij ADAM & CO.

SINGAPOORSCH HOEDEN,

van verschillende dimensien en kleuren.

VERSCHIE MACASSAARSCH ROODE VISCH.

à Contant.

(145)

L. W. VAN DER ZWAAN.

PAS UITGEPAKT

BIJ

LE ROUX & CO.

Fraaije doosjes met EEN en TWEE dozijn

GERISKEERDE

ZILVEREN THEELEPELTJES

EN

SUIKERSCHEPPERS.

Bijzonder voor cadeaux geschikt.

(147)

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

EEN ZILVEREN THEESERVIES.

bij

(128)

F. KIEL.

PAS ONTVANGEN

DÉLICIEUS HAANTJES BIER

OP GROOTE KRIJKEN.

CERVELAAT WORST.

SAUCYS DE BOLOGNE.

GEROOKTE OSSENHAAS IN REUZEL.

GEROOKTE ZALM.

STOOM ZALM.

VERSCHIE ZALM.

ASPERGES.

en alle soorten,

HOLLANDSCHE GROENTEN in BLIK.

HOLLANDSCH ZUUR.

voorts

GROOTE HAMMEN enz.

bij **LE ROUX & CO.**

(138)

OP NIEUW ONTVANGEN

HAANTJES BIER VAN RENDORP.

POMMERANS BITTER.

GENEVER AvH, en

GOEDE BOTER.

bij

(127)

F. KIEL.

VERSCH SELTERS WATER op halve kruiken.

ONTVANGEN

bij

(148)

LE ROUX & CO.

MACHINERIEEN, ALHIER AANGEROMEN.

Een buitengewoon krachtige SUIKERMOLEN met Waterwiel-as en Gearing compleet, met Cylinders van 54 duim lengte, bij 30 duim diameter en Cylinder-assen van 11 duim diameter. Deze molens zijn de krachtigste welke op Java worden aangebragt, gelijk die welke reeds te Pandaën, Watoe-toelies en Kandang Djatie staan en zijn in staat om in 24 uren 120,000 tot 150,000 kannen Sap te produceren.

STOOM SUIKERMOLENS met Stoomtoestellen, Ketels- en toebehooren compleet; de Molencylinders 30 duim lang bij 18 duim diameter, Stoomketel 12 voeten lang bij 4½ voet diameter met Vlampijpen, de Cylinder van het toestel 10½ duim diameter met 24 duim slag. Deze molens kunnen in 14 uren 70,000 tot 80,000 kannen Sap produceren met slechts eene geringe hoeveelheid brandstof.

CYLINDERS van 48 × 24 duim dimensie voor Suikermolen compleet met as en rondselen.

Eene hoeveelheid SUIKERPANNEN van de volgende dimensien:

96	duim	×	33	duim
92	"	×	31	"
88	"	×	25	"
84	"	×	27	"
80	"	×	25	"

THANS OP REIS UIT ENGELAND.

Een buitengewone goede SUIKERMOLEN, expreselijk voor Java vervaardigd met Waterwiel van geslagen ijzer en Gearing compleet. Cylinders van 42 duim lengte bij 22 duim diameter; het Waterwiel 25 Eng. voet diameter bij 6 Eng. voet breedte.

Een kleine STOOMMOLEN, met compleete VALVES, volgens de Gouvernementsbepalingen en patent zelfwerkende Stoomaanduiding; Cylinders 24 duim lengte bij 13 duim diameter; de Stoomketel 2½ Eng. voet diameter bij 24½ voet lengte. De Cylinder van het toestel 7 duim diameter met 18 duim slag.

Eene hoeveelheid TJENG BAKKEN.

De teekeningen van de bovengenoemde machinerien zijn te bezigtigen bij

MAC MILLAN MARTEN & CO.

AGENTEN VOOR

(27)

R. W. THOMSON.

MET TOESTEMMING VAN DEN HEER RESIDENT.

Cirque Olympique de Paris.

Onder Directie van den heer H. OLIVIER.

VOORSTELLING.

Op *Vrijdag den 25sten Januarij*, en voorts tweemaal s'weke en wel op *Vrijdag* en *Dingsdag* avond.

Abonnementskaarten zijn verkrijgbaar:

Eerste rang

voor een heer of dame..... f 3.—
" " kind beneden de 12 jaar " 1.50

Tweede rang

" " heer of dame..... " 2.—
" " kind beneden 12 de jaar..... " 1.—

Buiten abonnement.

1ste rang..... f 4.—
2de "..... " 2.50
Officieren tot en met den rang van kaplt..... " 2.—
Onder officieren..... " 1.—
Korporaals en flankeurs..... " 0.50
Inlanders..... " 0.50

Abonnements kaarten zijn mede te bekomen bij de uitgevers van den *Oostpost*. (99)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Zijn oneindig veel waard voor vreemdelingen uit het zuiden of westen. Het zijn behoedmiddelen tegen de verwoestende aanvallen van koorts; zoowel heete als koude, en andere besmettelijke ziekten, die in waterachtige landen somtijds heerschen.

Zij zullen volmaakt de symptomen er van ontwortelen door de verborgen oorzaak te verwijderen, dewijl het wel bekend is aan de inwoners van Londen en de omstreken, dat de pillen onmiddellijk ieder symptoom van gal verwijderen en veerkracht en sterkte aan de maagorganen geven.

Ad. f 1,— en f 3,— en f 5,— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij **LE ROY & CO.** (67)

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 23sten Januarij 1861.

Vertrokken Passagiers.

Met de Nederl. Ind. stoomboot *Oenarang*, naar Batavia via Samarang de heeren A. Graeniger, Baud, Twiss, J. Loudon, W. Loudon, de Munnick, B. C. W. Oekerse, J. A. Mo Lennan, Oudart, mevrouw de wed. Hempenius, de heeren Brunting, Perret, Borel met kind en Schultze.

ALGEMEEN OVERZICHT.

van den specialen correspondent van den *Oostpost*.

BUITENLAND.

's HAGE 8 December.

Gelijk wij reeds vroeger aanmerkten, ware vooruitgang kan alleen die heeten, welke met vrijheid gepaard gaat en dat is de oorzaak, dat wij het beginsel der vrijheid meer en meer in Europa zien zegevieren en zelfs die staten, die haar tot dusverre niet binnen hunne muren toelieten, zich gedrongen zien hun oud staatsgebouw te sloopen, om door den stroom des tijds medegesleept, dat der vrijheid op te trekken.

Het keizerlijke decreet, dat de *Moniteur* van Zondag 25 November jl. mededeelde, kan als een nieuw programma voor de politiek van Frankrijk, maar tevens als eene nieuwe hulde aan den tijdgeest worden beschouwd.

Het besluit des keizers om den lande een meer constitutionnel regeringsvorm te schenken, heeft algemeen een levendigen indruk gemaakt. Moge het decreet al voor de absolute radicalen en ongeduldige liberalen veel te wensch overlaten, om dat het aan de tribune slechts eene beperkte vrijheid toekent en over de drukpersvrijheid geheel zwijgt, het is niet te ontkennen dat het in zijn zamenhang genomen, van vooruitgang blijk geeft. Het is een stap naar het vertegenwoordigend bewind, dat niet met het parlementaire stelsel moet worden verward. Behalve de reeds genoemde kabinetwijzigingen heeft de *Moniteur* nog andere medegedeeld. De heeren Billault en Magne hebben hunne portefeuilles nedergelegd en zijn vervangen door de heeren de Persigny (binnenlandsche zaken) en Forcade Laroquette (financien). Hun zal alzoo de taak zijn opgedragen aan den senaat en het wetgevend ligchaam van regeringswege ophelderingen te geven en de wetsontwerpen te verdedigen. Als opvolger van graaf de Persigny voor den gezantschapspost te Londen wordt met genoegzame zekerheid aangewezen graaf Flahout, ten minste zou deze staatsman reeds definitief tot vertegenwoordiger van keizer Napoleon bij koningin Victoria zijn benoemd. Geen wonder, dat overigens al de liberale Parijische bladen, al betreft het hier slechts een *begin* (maar terzelfdertijd ook een *beginset*) zeer zijn ingenomen met de door keizer Napoleon gebragte wijzigingen in het regeringsstelsel waardoor meerdere vrijheid in de discussien der wetgevende kamer zal ontstaan. Onder de clerikale bladen legt de *Ami de la Religion* ook zijne ingenomenheid daarover aan den dag, doch de overige clerikale bladen, mischien opregter, bewaarden tot dusverre het stilzwijgen. Doch niet minder dan in Frankrijk hebben deze hervormingen in Engeland de algemeene sympathie verworven en zeker zullen zij strekken tot een meer duurzame waarborg eener innige verstandhouding tusschen de beide overzeesche naburen. Die goede verstandhouding doet vooral haren invloed gevoelen op de Italiaansche aangelegenheden. Een bewijs van deze eenstemmigheid zal worden geleverd door de benoeming van buitengewone gezanten van beide mogendheden bij Victor Emanuel als koning van Italie.

Sommigen gaan zelfs verder en beweren dat de westersche mogendheden het bezit van het nieuwe Italiaansche koninkrijk aan het huis van Savoye zullen waarborgen. Ook wat Venetie betreft, moet Frankrijk, dat in den jongsten tijd het programma van Milaan weder tot grondslag zijner Italiaansche staatkunde had gemaakt, ook zcderde toenadering tot het engelsche gezigtspunt hebben aan den dag gelegd. Maar niet slechts in Engeland, vooral ook in Duitschland is de algemeene aandacht op deze hervormingen in Frankrijk gevestigd geworden. De *Kölnische Zeitung* besprak, die hervormingen te gelijk met die in Oostenrijk en wees daarbij op dit belangrijk verschijnsel, dat Oostenrijk wel is waar eene maand vroeger dan Frankrijk staats-hervormingen invoerde, doch daartoe door onverbiddeijken noodwang was gencopt, daar het voldoen moest aan de verplichting, die op hem ligt, om voor zijn bestaan te strijden; terwijl Frankrijk daarentegen, sterk en goed gevestigd, met een lehoudend en liberaal doel zijne concessien heeft gedaan.

De vrijheid, eenmaal gegrondvest, moet overal veldwinnen. Wij spraken van Oostenrijk en deze mogendheid kan die stelling bevestigen. Ook daar kan het onmogelijk blijven bij een begin, en de eene hervorming zal er de andere bekrachtigen. Keizer Frans Joseph moet het voornemen om meerdere hervormingen tot stand te brengen hebben opgevat na een onderhoud te Stuttgart met den koning van Wurtemberg, welke grijze vorst hem met nadruk op de noodzakelijkheid daarvan had gewezen, thans wordt gemeld, dat Frans Joseph den koning van Wurtemberg wilde bewegen met hem eene overeenkomst te sluiten, krachtens welke deze staat zich zou verbinden, met Beijeren Tirol te bezetten, wanneer Venetie mogt worden aangevallen. Dan zoude ook de koning van Saksen een legerzegt ter beschikking van Oostenrijk stellen, zoo dat op deze wijze die deutsche bondstaten, welke voor de oosterrijksche heerschappij over Ita-

li: gestemd zijn, hunne politieke oogmerken kunnen berei-
ken, snder verplicht te zijn de bondsvergadering te Frank-
fort over de zaak te raadplegen en daar verzet van den kant
van Pruisen te ontmoeten. Of Pruisen echter ook bij
woodanige gedragelijn der duitsche staten stil toeschouwer
zoude blijven, mag zeer worden in twijfel getrokken.

Niettegenstaande-en misschien juist naar aanleiding van-de
officiële logenstraffing door de oostenrijksche regering van
de geruchten betreffende den afstand van Venetië tegen
schadeloosstelling in geld, geeft dit onderwerp nog steeds
aanleiding tot tegenover gestelde beschouwingen in de dag-
bladen. Geen wonder, dat de zuid-duitsche staten Oosten-
rijk van den afstand pogen af te houden. Zij toch zien in
Venetië een bolwerk ter bescherming van hunne veiligheid;
zij schrikken dus voor het denkbeeld een staat van 25 mil-
lioën zielen naast zich te zien verschijnen, en willen hun-
ne grensen niet ongedekt laten, met het oog op de even-
tuele uitbreidings-en veroveringsplannen van den sou-
verein van het koninkrijk Italië. De voorstanders van den
verkoop laten hunnerzijds niets onbeproefd om oude en nieu-
we gronden voor hun stelsel aan te voeren, en de voordeelen
voor Oostenrijk en voor Europa te doen uitkomen wan-
neer die staat zich van Venetië ontdoet, vooral thans, nu
eer Magyaarsch-Romaansche omwenteling dreigt uit te
barsten.

Eene hongarsche omwenteling! zij werd lang voorzien,
het zaad, door Kossuth gestrooid, zoude niet zonder vruch-
ten blijven. De hongarsche aangelegenheden zijn dan ook
in de laatste dagen met de italiaansche op gelijke lijn
geplaatst. Zware becommerring brengen de berichten uit Peth
en andere plaatsen betreffende de spanning der bevolking
en de dreigende houding der patrioten te weeg. In het
geheim hebben reeds Kossuth, Klapka en Pulszky zich al-
een voorloopig bewind geconstitueerd, en het doel zoude
bestaan om de Hongaren met de Kroaten, Slavoniërs, Illy-
riërs enz. te vereenigen, om één groot koninkrijk te vor-
men, aan den eenen kant door den Donau, aan den an-
deren door de Zwarte zee begrensd. En de taal door de
kroatische deputatie gevoerd, die keizer Frans Joseph bij
zich heeft ontvangen, en het manifest door het revolutio-
naire comité der Hongaren onder de Magyaren verspreid,
en de oproerige artikelen der dagbladen hebben den kei-
zer de overtuiging geschonken, dat hij thans meer dan
 ooit werd gedrongen om op den weg der hervormingen
krachtig voort te treden.

Na de onlusten te Debreczin wist de regering te Hongarije
niet welke afdoende maatregelen zij behoorde te beramen.
De ministerraad was buitengewoon vergaderd, om te beraad-
slagen, of het al dan niet noodig ware exceptionele maat-
regelen te nemen en de krijgswet in Hongarije af te kondigen.
De leden der hongarsche kanselarij, die sedert het invoeren der
constitutionnele hervormingen van 20. October jl. zitting heb-
ben in genoemden raad, hebben zich tegen zulk een uitersten
maatregel verklaard. Na langdurige beraadslagingen werd be-
sloten de terugkomst af te wachten van baron Vay, di, als voor-
zitter van bedoelde kanselarij, naar Peth is vertrokken, om
aan de regering alle noodige inlichtingen over den waren
staat van zaken te geven. Men verwacht, dat de meeste
gouverneurs der komitaten hun ontslag zullen nemen of
reeds hebben genomen, ten einde niet te gehoorzamen aan
de bevelen en instructiën, hun uit Weenen reeds geworden
of nog te zenden. Dat de Hongaren met de Italianen, en
meer bepaald met de ultras in betrekking staan, lijdt
echter geen twijfel; of zij echter ook in verstandhouding
zijn met de Wallachijers, Moldaviërs enz. is niet met zeker-
heid te melden, daar, tegenover bevestiging aan de eene
zijde van dit bericht, aan de andere zijde logenstraffing wordt op-
gemerkt. Dat graaf Rechberg in zijne onterhandeligen met
den ottomaanschen gezant bij het oostenrijksche hof, waarbij
hij hem de moeilijkheden onder het oog bragt, die er voor
de Porte en voor de Donau-vorstendommen uit zouden kun-
nen ontstaan, indien de revolutionnaire partij in Hongarije
hulp en steun bij vorst Couza mogt vinden, den gezant
zal hebben overtuigd, kan niet ligtvaardig worden aan-
genomen.

Het laat zich naar aanleiding dezer, zich meer en meer
ontwikkelende omwenteling zeer goed verklaren, dat Oostenrijk
binnen weinige dagen een ministeriële crisis te ontmoet gaat.

Reeds wordt dan ook gesproken van eene afreding van
graaf Goluchowski, die in den waan zoude verkeeren, dat de
hervormingsmaatregelen in den oostenrijkschen keizerstaat
niet zouden zijn in praktijk te brengen. Als zijn opvolger
wordt genoemd baron von Schmerling, terwijl men er van
gewaagt, dat baron von Hübnér den graaf von Rechberg als
minister van buitenlandsche zaken zoude vervangen. Is een-
maal een vrijzinnig bestuur in het leven geroepen, dan
draagt iedere maatregel de blijken van de weldadige werking
van dat regeringsstelsel.

Vrijheid! op den leest daarvan is ook de staatsinrigting
geschoeid, die Sardinie in Italië in het leven roept. De
zwakke verdediging van Gaëta is als de laatste neklag te
beschouwen, aan het reactionnaire beginsel toegebracht. Koning
Frans moge het niet aan den moed ontbreken om de be-
legering rol te houden, hij moge in deze laatste ure een
voorbeeld geven van zeldzame loyaliteit, wij noemen slechts
de vergunning, aan de gezanten der vreemde mogendheden
verleend, om te vertrekken, ten einde zich niet aan de ge-
varen eener belegerde stad bloot te stellen, Gaëta is door
30,000 Sardiniers met 80 mortieren omsingeld, koning
Frans zal wellicht spoedig al de nadeelen eener belegering
ondervinden en gedwongen worden om te wijken, en de
hymne der vrijheid zal dan ingansch Italië—uitgezonderd
Rome—kunnen worden aangeheven.

Eene zaak heeft men slechts te vreezen; het is namelijk,
dat niet het Garibaldisme het liberalisme moge verdringen.
Immers de berichten uit Napels geven alleziens reden om
deze vrees uit te spreken. Den 22sten November hebben
daar van wege ontslagen en ontevreden Garibaldisten weder-
om publieke manifestatiën plaats gehad; den 5den Decem-
ber zijn reactionnaire bewegingen gevolgd, die met kracht
werden onderdrakt. De geheele armee van Garibaldi is toe-
gesneld om geweld met geweld te keer te gaan. Honderd
arrestatiën hadden plaats, een aantal personen is op staan-
den voet gefusilleerd. De geheele stad heeft zich daarop
tegen de Garibaldisten verzet, die echter overwinnaars zijn
gebleven. De kreeten: „Leve de paus” en „Leve Garibaldi!”
kruisten door elkander. Vergeefs poogden de muiters, van

alre kanten ingesloten, het paleis in brand te steken en
nadat de onlusten achttien uren hadden geduurd, was het
oproer gedempt. Wat baat het nu of de stemming zoo zeer
ten gunste van den koning van Sardinie besliste, terwijl de
partijschappen slechts eene gelegenheid afwachten om met
elkander in botsing te geraken, terwijl koning Frans, hoe
ook afnemende in kracht, nog niet uit Gaëta is verdreven.

De matte en afgestreden koning beseft zijn onmacht dan
ook volkomen. Zij straalt door in eene nota van zijn mi-
nister van buitenlandsche zaken aan de groote mogendhe-
den van Europa gerigt.

Daarin beklagt hij zich bij vernieuwing en met steeds
sterkeren aandrang, dat de mogendheden den koning in
den strijd tegen de revolutie alleen laten staan en voor
hem niets dan raadgevingen en goede wenschen over hebben.
Alleen Frankrijk wordt uitgezonderd, omdat de franschen,
trots afkeurende aanmerkingen van Engeland, de haven van
Gaëta beschermen en de napelsche troepen in den kerkelijken
staat broederlijk bejegenen. Verder wordt betreurd, dat ook
de conferentie te Warschau, de gewenschte uitkomst niet heeft
opgeleverd, daar de mogendheden hare bijzondere veeten en
belangen, van minder gewigt, stelden boven de groote begin-
selen, die de orde der maatschappij en de veiligheid der troo-
nen verzekeren. Ten slotte wordt te kennen gegeven, dat ko-
ning Frans den strijd alleen niet lang meer zal kunnen volhou-
den, en dat hij bepaaldelijk wenschte te vernemen, of hij nog bij-
stand te verwachten heeft. In deze nota spreekt de heer de Ca-
salla ook van den „broederband” die al de monarchen moest
vereenigen, omdat zij eene goddelijke roeping te volbrengen
hebben en hunne belangen met elkander verwant zijn. Eer-
bied voor dien broederband had koning Frans nog doen be-
sluiten, zich te Gaëta krachtig te verdedigen. Maar, helaas!
de soevereinen, onlangs te Warschau vergaderd, hadden voor
dien broederband niet evenwel eerbied als koning Frans van
Bourbon, en deze in-mora-stelling der mogendheden om
den koning te hulp te komen, zal even als alle vroegere
pogingen vruchteloos blijven, of liever is reeds met een
ongunstigen uitslag achtervolgd.

Het antwoord, dat de keizer van Rusland den marschalk
Cutrofiano heeft gegeven, dat hij zeer veel sympathie voor
koning Frans koesterde, maar niets anders voor hem konde
doen dan zijne zaak te verdedigen, wanneer zij te eeriger
(dat is te geener) tijd op een congres mogt ter sprake ko-
men, en het dergelijk antwoord van den keizer van Frank-
rijk, dat ook hij den koning veel sympathie toedroeg, maar
hem slechts den raad konde geven van verderen tegenstand
af te zien, die de grootste rampen voor Gaëta konde na
zich slepen, schijnen nagenoeg zijn besluit te hebben be-
paald, en reeds zoude de koning zijn voornemen hebben te
kennen gegeven, de uitoefening van zijn gezag naar Rome
over te brengen, waar hij alsdan zoude wachten tot hij we-
derom op den troon zoude worden teruggezet, dat is tot
een geval, dat zich wel nimmer zal voordoen. Intusschen
wordt het beleg van Gaëta voortgezet met eene langzaam-
heid, die alleen verklaarbaar is door de noodzakelijkheid van
geregelde werken aanteleggen ter bestoking der vesting en
doordien de vesting nog door de spaansche vloot van nieu-
wen leeftocht wordt voorzien. Meer dan tijd is het alzoo,
dat met de reorganisatie van Italië krachtig worde voort-
gegaan overeenkomstig het plan van den heer Minghetti,
dat in de aanstaande zitting van het sardinische parlement
zal worden ingediend en volgens hetwelk niet alleen wordt

voorgesteld Italië te verdeelen in tien gouvernementen
(Piemont, Ligurie, Modena, Parma, Toskana, Lombardije,
Romagna, Napels, Sicilië en Sardinië) maar ook het voor-
nemen bestaat om aan het centraal gouvernement slechts
het regt tot toezigt en controle te geven en overigens aan
de genoemde gouvernementen de meest mogelijke vrijheid te
verzekeren.

Dat de stem van het liberalisme ook in de meest partij-
zieke en woelige landen niet wordt gesmoord, kan blijken
uit de rede van den heer Olozaga, een der voornaamste woord-
voerders der partij. Bij de overlegging in de spaansche
Cortes van de diplomatieke stukken, die door de regering
zijn gewisseld betreffende de italiaansche aangelegenheden,
heeft deze spreker zich onmiddellijk beklagd, dat geen vol-
ledig licht door de stukken was verspreid, zoodat de verte-
genwoordiging niet in staat was gesteld de handelwijze der
regering te beoordeelen. De maarschalk O'Donnell (den 6den
dezer bij het verlaten van het senaatsgebouw door een pis-
toolschot aan den linker schouder gewond door zekeer Imaz,
die onmiddellijk werd gearresteerd, en wiens oogmerk nog onbe-
kend is) heeft geantwoord, dat wel is waar stukken ontbraken,
maar dat deze niet konden worden overgelegd. Eene na-
dere interpellatie door de liberale partij wordt te ontmoet
gezien.

Eindelijk hebben de gebeurtenissen in Italië ook in Zwe-
den een buitengewonen indruk gemaakt en aan het denk-
beeld, dat de verstrooide ledematen eener homogene natio-
naliteit zich tot een vast organisme moeten vereenigen, om
naast groote mogendheden als Frankrijk en Rusland nog
een uitzigt voor de toekomst te hebben, een nieuw leven
gegeven. Het doel dezer Scandinavische partij is Zweden
tot eenig Scandinavië te maken en daartoe de door Den-
marken geregeerde landen met Duitschland te deelen, Hol-
stein en Slaeswijk aan Duitschland af te staan en de Deen-
sche eilanden zoo mogelijk ook Jutland, in te lijven. Ook
Englands belang brengt mede dat even als in het Zuiden
in Italië zich een magtige staat naast Frankrijk ontwikkelt, ook
in het Noorden Zweden, krachtig door de inlijving van De-
nemarken, tot een tegenwigt tegen Frankrijk verstrekke. De
Kölnische Zeitung raadt daarom Pruisen aan liever de duit-
sche magt in het Noorden uit te breiden, dan die voor on-
houdbare stellingen in het zuiden te verspillen.

ITALIË.

— De tegenstrijdige berichten omtrent den toestand der
Napelschen te Gaëta maken het moeilijk achter het ware
van de zaak te komen. Volgens de *Patrie* bijv. heeft de mi-
nister van oorlog van koning Frans II in een dagorder aan
het garnizoen aldaar bekend gemaakt, dat de vesting over-
vloedig van ammunitie en voor tien maanden van levens-
middelen voorzien is. Volgens den correspondent der *Sicile*
is het juist omgekeerd en zijn er geene andere levensmid-
delen voorhanden, dan die van tijd tot tijd met spaansche
schepen worden aangebragt, terwijl de manschappen, door-
dien deze vaartuigen niet altoos geregeld aankomen, zich
soms met een half, veeltijds zelfs met een kwart ration moe-
ten tevreden stellen.

— Garibaldi is te Caprera aangekomen; voor zijn ver-
trek derwaarts, heeft hij de voorzorg gebruikt, door middel
van het dagblad van Alexander Dumas, bekend te maken,
dat hij op Caprera alle ongefrankeerde brieven weigert.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer geenld.	welke plaats aangehaan.	waarnaar bestemd.	Agenten.
Januarij 22	Zwds.	Catharina.	C. Olsson.	219	Anjer.	13 Jan.	geen	Soerabaja.	Me Lennan & Co.
" 23	Hamb.	Amazona.	C. F. Rizzo.	133	Batavia.	15 Jan.	"	"	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
"	"	Z. M. Groningen.	K. L. t/z J. v. d. Meerich.	"	"	"	"	"	Gouvernement.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Januarij 24	Ned. Ind.	Stoomboot Oenarang.	S. van Hulstijn.	Batavia via Samarang.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Adm. Tromp.	J. van Tubergen.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
"	Ridderkerk.	H. Teerlink.	"	"
"	Helmers.	A. Messen.	Te Koop.	E. Ten Brinck & Co.
"	Watergeus.	H. R. Giezen.	Onbepaald.	"
"	Knap Hoorn.	L. J. Dik.	"	"
"	Prins van Oranje.	Hensing.	Nederland.	"
"	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
"	Marianne.	Gronbeck.	Rio Janeiro.	"
Engelsche	Annie Archibald.	John Furney.	Onbepaald.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Ellisabeth.	H. A. Harms.	Nederland.	"
"	Brouwershaven.	P. Janzen.	"	"
Zweedsche	Eclipse.	Branda.	Zweden.	Fraser Eaton & Co.
Hamburgsche	Joachim Cristiaan.	Holm.	In lossing.	"
Breem.	Cappella.	Lange.	"	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Hamburgsche	Malvina Vidal.	Kesal.	Rotterdam.	"
Nederl. Ind.	Stoomboot Samarang Paket.	Scheel.	In reparatie.	"
Nederlandsche	Maria Adriana.	van der Held.	Nederland.	"
"	Maria Catharina.	H. C. de Boa.	Nederland.	P. Kervel & Co.
"	Het Goede Vertrouwen.	D. J. Kraam.	Amsterdam.	"
"	Antoinette Seraphine.	A. Victor.	"	"
Hamburgsche	Penguin.	Wesenberg.	Kanaal.	"
Deensche	Maria Christina.	C. Voss.	Kanaal.	"
Engelsche	Lorenzo Sabine.	Th. Davine.	Melbourne.	"
Nederlandsche	Ottolina.	Eeleman.	Amsterdam.	"
"	Astralie.	J. B. Jochams.	Inlossing.	"
"	Schotch Lassie.	Kennedy.	Onbepaald.	Hill Brockman & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 23sten Januarij 1861.

AANVOER.

Van Londen via Samarang per het Nederl. schip *Cornelia Geertuida*,
gezagv. HORSMA.
8 suikerpannen, 84 stuks machinerien, ORDER; 330 coll. dranken,
617 kisten manufacturen, GEBRE. VAN DELDEN; 68 vaten spijkers,
BAIJER; 1 kist en 2 vaten machinerien, FRASER EATON & Co; 4
coll. staalwerk, VAN LAKEVELD & Co; 4 kisten tuigen, 1 kist ma-
chinerien, MO LENNAN & Co; enige kleinigheden, GEZAGVOERDER.

UITVOER.

Naar Nederland per het Nederl. schip *Herman*, kapt. G. G. LUT-
TENBERG.
16.23 picols guta percha, 70 legre. arak, 9157 picols rotting, 590
picols koffij, 522.11 picols rijst, 4185.75 picols suiker, 836 stuks
bafel en 188 stuks koeuhuiden, 85.53 picols lederanghout, MO LENNAN

& Co; 365 stuks koeuhuiden, 1 kist thee, 1 kist gember, 3 picols
koffij, MR. FIVEZ.

Marktprijzen.

SUIKER f 16 1/2.—
KOFFIJ f 84 1/2.—
RIJST (CARGA) f 185 @ f 155.—
ID. (WITTE) f 175 @ f 185.
ARAK f 50.—
ROTTING f 8 @ f 9.—
WISSELKOPPEN f 102 1/2.—

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onder-
teekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoelang doot
haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.

